

ЧАС_17 – Стратегије меморије

Трајање	1h
Материјал	<p>За цело одељење :</p> <ul style="list-style-type: none"> Игра „вињете“ заснована на помињању неке речи (реч по ученику) : pdf–jpg. <p>За сваког ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> Лист папира у облику квадрата по ученику, на ком је написана реч из неке песме Радни лист 30 (опционо, предодрђен за неку продубљенију активност)
Циљеви	<ul style="list-style-type: none"> Открити ученицима појам меморије на краћи и на дужи временски интервал Упознати ученике с неколико стратегија за вежбање меморије
Радне компетенције	<ul style="list-style-type: none"> Изговорити на памет неколико текстова Размена мишљења, постављање питања, доказ свог тврђења или става
Кључне речи	<ul style="list-style-type: none"> Меморија, стратегија

Полазна ситуација

Наставник позива ученике да се подсети закључака у вези меморије и њених упоришта ([час 16](#)) : ова упоришта нам нису увек на располагању, нису комплетна (не могу да очувају све информације), могу да се загубе, а нама може да се деси да имамо „тренутну“ потребу за неком информацијом, а да нисмо у стању да консултујемо компјтер (или било које друго средство). Наставник би могао да припреми папир на коме је написано нешто битно из неке песме попут „Материна Маза“, Чика Јова Змај. Сваки ученик ће имати на располагању различиту реч (ове речи су написане на страни коју можете преузети из [документарних листова](#) , у облику „вињета“ : [pdf-jpg](#)).

јабука	шљива	погача	риба
вода	врућа	умије	тарана
замеси	ваља	туче	заболи
ципеле	обуче	спава	маза

Наставник позива ученике да седну у круг. Сваки од њих треба да каже реч коју је добио и да понови речи које су изговорили они пре њега. Сви долазе до закључка да са како се напредује дуж круга, то је све већи број речи које је потребно поновити, па самим тим задатак постаје све тежи ако не и немогућ. У случају потребе, наставник би могао да пита : *докле можемо да стигнемо на кругу ? колико је максималан број речи које можете упамтити ?*“ Затим пита, коју функцију нашег мозга користимо током ове активности. Ученици ће се, углавном, сложити да је у питању меморија.

Дебата и активност : стратегије меморије

Наставник поставља питање „шта можемо урадити да би напредовали што више по кругу?које стратегије би нам могле помоћи да би се присетили следа речи ?“

Одељење дебатује. Неки ученици предлажу да се пише, али наставник их подсећа да је, овог пута, потребно пронаћи стратегије без нек „спољашње подршке“. Други би могли да сугеришу : „понављање речи, груписање речи у вези једних с другима (пример : земља, месец, сунце),речи које слично звуче (пример: звезда, једро, пут, прст), речи које формирају реченицу (месец се креће око земље), укомпонване речи, итд.“.

Стратегије предложене од стране ученика се пишу на табли. Наставник предлаже да неке од њих тетирају.

Ученици се дела по групама и примају листу свих речи (28 у горњем примеру). Свака група покушава да, применом неке од стратегија, превазиђе достигнути број речи када су били у кругу.

Педагошка напомена

Ако ученици имају проблема у предлагању стратегија меморисања, наставник им притиче у помоћ предлажући шта би могли да покушају:

- понављање;
- тражење риме или звучности;
- организацију информација по категоријама (груписање серије речи у различите категорије : цвеће, животиње, предмети,...);
- ако су у питању конкретен речи, представити их сликама;
- пажљиво погледати текст, његов ток.

Једна од ефикасних и најстаријих стратегија за меморисање је метод места или „дела меморије“ : она се састоји у повезивању места са подсећањем на већ добро позанте нове елементе (речи, говори, итд.) који желимо да меморишемо (на пример, нека реч је придружена неком месту куће) ; у моменту свођења листе речи, онај који „меморише“ прелази мисаоно свако место и налази му одговарајућу реч коју је ментално постављао на већ познато место.

Прикупљање резултата експеримента

Свака група одређује оратора који ће изрецитовати речи које су остале на листи : описујући неки догађај, рецитујући речи које имају исту риму, певајући неке речи, формирајући „пакете“речи исте врсте, итд. Кратка дебата омогућује да се, поново, наведе више постојећих стратегија уз могућност да свако „према жељи“ одабере неку стратегију која „по њему најбоље функционише“. Наставник би могао да пита ученике да ли виде предност учења напамет. Одговори могу бити различити : „желим, касније, да постанем глумац у позоришту“, „када смо једном нешто научили, онда се тога брзо подсетимо“, „то је знатно бржеод претраге на интернету, а и ако немамо интернет...“ , „ипак, у сваком случају, не можемо све знати“, „брже ћу нешто израчунати ако добро знам да рачунам“, итд.

Закључак, забелешке

Одељење приказује добијене резултате и заједнички извучи закључак који се пише на табли и у експерименталне свеске. На пример :

„Постоји више могућих стратегија које помажу да се боље нечег присетимо.“

Допринос „Повељи за боље коришћење екрана“

На крају овог часа одељење пише заједничку препоруку коју додаје „Повељи за боље коришћење екрана“ и дописује на постеру који виси на зиду у одељењу још од уводног часа. На пример :
„Екрани су добри као помоћ меморији, али нам они нису за ово увек потребни.“

Допуна : поезија

Наставник расподељује копију неке песме ([Радни лист 30](#)) у којој су наведене речи које је потребно научити да би се напредовало у француском језику. Поезија се, према узрасту деце, може учити у целини или по строфама. Током рецитовања наставник може да примети да учење поезије напамет захтева рад : то је и начин да запамтимо 28 речи, и више од тога...

Материна маза

Има дете у селу,
Име му је Лаза.
Ал га зову друкчије
Материна маза.

Кад сва деца устану,
Он и даље спава,
Када му кажу Устани!
Њега боли глава.

Кад устане, не уме
Да се сам обуче,
Не сме да се умије,
Иште воде вруће.

Кад га жуљи ципела,
Он ципелу туче,
Тад га рука заболи,
Па онда јауче.

Кад му дају јабуку,
Он би хтео шљива,
Кад му пруже погачу,
Онда би ковиља.

Кад се мало огребе,
Плаче и запева
„Јао, јао помагај
Изаће ми црева!“

Кад је суво, замеси
блата па се каља,
Кад га мати покара,
Легне па се ваља.

Кад му успу таране,
Он би јео риба,
Кад се риба наједе,
Тад га „боли тибач“.

Па га зато не зову
По имену Лаза,
Већ јадно, жалосно
Материна маза!

аутор: Чика Јова Змај